

Kongresszusra készül a délszlávok szövetség

A Magyarországi Délszlávok Demokratikus Szövetségének országos társadalmi bizottsága szombaton ülést tartott. Ognjenovic Milán főtitkár beszámolójában összegezte a múlt évi munka eredményeit. Megállapította, hogy a szövetség — nagyszámú társadalmi munkásának segítségével — szélesítette politikai és kulturális tevékenységét a délszláv lakta területeken. A szövetségnek terebélyesedő kulturális tevékenységét jól illusztrálja, hogy 46 községben rendezett nemzetiségi kultúrnapokat, mint húszezren tekintették meg.

A szövetség április második felében rendezte meg 4. kongresszusát: ennek alapos előkészítése áll a szövetség idei munkatervének homlokterében. Az idén is megrendezik a délszláv lakta vidékeken a hagyományossá vált nemzetiségi napokat, béketalálkozókat. A magyarországi nemzetiségi központi táncegyüttes az idén ünnepi fennállásának 10. évfordulóját. Ez alkalomból az együttes legsikeresebb műsorai maiból jubileumi műsort állítanak össze, s ezt november 7-én mutatják be. A szövetség kiadja a hazánkban élő délszláv költők antológiáját szerb-horvát nyelven, és megjelenteti a Baranya megyei délszláv népdal- és balladagyűjtemény kétnyelvű kötetét.

Jugoszláv freskómásolatok a képtárban

Jugoszláv középkori freskó másolataiból nyílt kiállítás tegnap, szombaton délután a Móra Ferenc Múzeum Horváth Mihály utcai képtárában. A tárlatnyitót ünnepség résztvevőit Szeles Zoltán művészettörténész köszöntötte, majd Víz Ottó, a Kiállítási Intézmények művészeti osztályának vezetője mondott megnyitói beszédet. Jelen volt a kiállítás megnyitásánál Géza Tikvicki, a Jugoszláv Szövetségi Köztársaság budapesti nagykövete és Papp Gyula, a Szeged m. j. városi Tanács vb elnökhelyettese is.

A képtár új kiállítása szokatlan alkotásokkal ismerteti meg a képzőművészet barátait: a belgrádi freskógaléria világhíró darabjaival, amelyek az 1200—1400-as években festett pravoszláv egyházi freskó másolatait viselik zásznukon.

Hogy miért volt szükség erre a falfestmény-„átültetésre”, azt egy sajátos körülmény magyarázza. A mezei arcú szentek képeit őrző templomok többsége olyan helyen áll, amely az érdeklődők nagyobb tömegei számára lényegében megközelíthetetlen — így a freskókinccseket értő kezek végeztek másolatokban lehet csak bemutatni a világnak.

A másolás nehéz munká-

Évfordulók, események bélyegsorozat

A posta az „Évfordulók, események 1969.” elnevezésű bélyegsorozat két új értékű bocsátja ki. Január 27-én 2 forintos emlék bélyeg jelenik meg az Athenaeum Nyomda alapításának 100. évfordulója alkalmából; 1 forintos bélyeg Ady Endre halálának 50. évfordulója

A jövő középiskolája

Az idei tanévben kezdődött meg a középiskolai hálózat szerkezetének átalakítása, a társadalom és a nép-gazdaság igényeihez való igazítása. Ezzel az iskolareform a középfokú oktatásban döntő szakaszába érkezett.

Jelenleg három eltérő iskolatípus található egyszerre és egymás mellett: a közismert technikumok, és kétféle szakközépiskolák. Ez utóbbiak között még jelentős számban vannak úgynevezett régi típusú szakközépiskolák. Céljuk *érettsgízett szakmunkások* képzése. Jellemzőjük a *túlzott* szakosítás: körülbelül 130 féle szakon tanítanak ezekben az iskolákban.

Az új típusú szakközépiskolák ezzel ellentétben a 130 féle szakot 37 *szakmacsoportra* vonják össze. Ennek megfelelően céljuk is módosult. Az érettsgízett szakmunkások képzésén felül a fiatalokat — mint a szakközépiskolai rendtartás ki-mondja — „olyan szakmai elméleti és gyakorlati ismeretekkel, jártasságokkal és készségekkel látja el, amelyeknek birtokában a képzési iránynak megfelelő szakterületen a közvetlen termelőmunkától a rész-folyamatok irányításáig terjedő és a külön meghatározott munkakörök feladatainak megoldására képesek, továbbá előkészíti őket felsőfokú továbbtanulásra.”

Az új típusú szakközépiskolák általános műveltséget nyújtó, úgynevezett közismereti anyaga megközelíti a gimnáziumokét, a szakmai ismereti anyag pedig *elméletileg* igényesebb. Az is-

kola célja olyan szakemberek képzése, akik a termelési-technológiai folyamat *nagyobb területén* rendelkeznek átfogó és jól megalapozott elméleti és megfelelő szintű, a gyakorlati munkában tovább- és átképezhető manuális ismeretekkel.

A szakközépiskola óratervében az általános képző (közismereti) és szakmai tárgyak aránya 50—50 *százalék*. A szakmai elmélet aránya pedig 2:1, a szakmai gyakorlattal szemben. A szakközépiskola általános műveltséget nyújt és főképpen a *szakmai elméletben* ad magasabb képzést. A szakmai gyakorlat lehetőséget teremt a termelőmunkába-állásra, a szakosodásra és a továbbképzésre. A fiatalok a szakközépiskolai tanulmányok befejezése után szakmunkásként dolgozhatnak, a szükséges üzemi gyakorlat megszerzése után elláthatnak műszaki és műszaki-adminisztratív feladatokat, a legkiválóbbak pedig továbbtanulva műszaki, mezőgazdasági, közgazdasági, kereskedelmi, egészségügyi vezetőkérdések lehetnek.

A középfokú oktatásnak *nem célja* a szakmunkásképzés feladatának ellátása. Ennek megfelelően a gimnázium mellett az új típusú szakközépiskola a *jövő középiskolája*. A szakmunkásképzés bázisai továbbra is a szakmunkásképző intézetek maradnak. Az új típusú szakközépiskolák felváltják a régi típusokat, és csak azok-

ban a *szakmacsoportokban* képeznek *szakembereket*, amelyek fokozottan elmélet-igényesek. Kiszámolt, de magasabb elméleti ismeretekkel rendelkező szakemberek képzése így is gazdaságos és az adott területen a képzés népgazdaságilag is indokolt.

A pályaválasztó fiatalok ismerjék meg tehát a szakközépiskolák típusát (új vagy régi). A társadalom számára sem közömbös, hogy az új típusúba az elméleti tárgyakat nem kedvelő, vagy azt kifogástalanul elsajátítani képes fiatalok jelentkeznek-e. Az új típusú szakközépiskolákban igen magasak a követelmények, hiszen 4 év alatt az általános műveltséget biztosító érettsgéi bizonyítványt és több szaknak megfelelő szakmacso-

portban kell elméleti és gyakorlati ismereteket *szerelniük*. Az a fiatal, aki gyenge tanulmányi eredménnyel kíván szakközépiskolában tanulni, tehát reális veszéllyel néz szembe: négy év alatt *sem érettsgéit, sem „szakmát” nem tud szerezni*.

Érettsgéit és szakmai ismereteket szerezni olyan színvonalon, amely lehetővé teszi a fiataloknak a termelés meghatározott szintjén való elhelyezkedését — *nem kis feladat*. Az iskola lehetőséget biztosít, de nem garantálhatja előre a fiatalnak, hogy hol, mit és mennyiért fognak dolgozni. Amilyen eredményt érnek el, amilyen mélységben sajátítják el az elméleti és gyakorlati ismereteket, olyan mértékben tudnak majd elhelyezkedni. Az ipari és mezőgazdasági szakközépiskolákban végző *leánytanulók* a termelőmunka mellett a szakmával kapcsolatos *adminisztrációs munkakörökben* is elhelyezkedhetnek. Előnyt jelent majd számukra a *szakma*, a szerszámok, gépek és anyagok ismerete.

Mi szeretnék lenni? Hol szeretnék dolgozni? Tudom-e teljesíteni a támasztott követelményeket? Ezekre a kérdésekre *válaszolja* a pályaválasztó fiatalok, mielőtt véglegesen döntenének.

Zenei József
tanulmányi felügyelő

Lapunk

A megszokással sem olyan könnyű a hírlapkihordók táskája, amikor a friss újságokkal nyakukba szedik a várost korán reggel.

— Ha nem is sokkal, valamivel nehezebb lesz majd a táska február elsejétől — mondott Dudás Istvánnak, aki a Bartók Béla tértől a Kossuth Lajos sugárútig, illetve a nagykörútig siet a lapokkal.

Csak fillérekkel

— A Dél-Magyarországra gondol? — Arra, hiszen a maga esetében 560-szor két oldalal súlyosodik a nagytáska. — Tudja mit, legyen a tás-

Hazaérkezett küldöttségünk

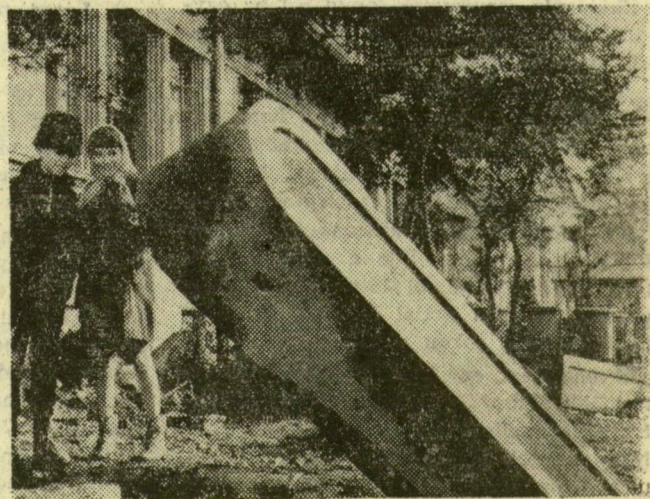
Szombaton délelőtt hazaérkezett Szófiából Szurdi István miniszter vezetésével az a belkereskedelmi küldöttség, amely Romániában és Bulgáriában választékcserre szerződést kötött, megállapodott a miniszteri-

umok közötti együttműködés kérdéseiben, Szófiában pedig a kormány nevében magyar—bolgár idegenforgalmi egyezményt írt alá. A küldöttséget a Ferihegyi repülőtérre ünnepélyesen fogadták.

„Szarkofág” a sugárúton

Egyiptomi szarkofág? Etruszk síremlék? Római kori település feltárása? Tévedés, mert egyik kérdésre sem illik a képünkön látható rendtelenség, amely hosszú idő óta jellemzője a Kossuth Lajos sugárút 41—43. számú házak előkertjének.

Mindössze annyi történt valamikor, hónapokkal vagy talán évekkel ezelőtt, hogy a nehéz műköből készült kerítésoszlopok alatt besüppedt a föld, s össze-vissza dőltek a súlyos „faragványok”. Hogy a rendteremtés nem jutott volna eszébe eddig az IKV-nak? Juthatott volna viszont az illetékes kerületi tanácsnak. A nemzetközi út részét is képező Kossuth Lajos sugárútnak, no és a városképnek, aligha használ az a mostoha „régészeti kiállítás”.

Somogyi Károlyné felvétele

a kézbesítőik szemével

ka még egyszer annyi Dél-Magyarra nehezebb, csak adjanak érdekes olvasnivalót azon a plusz két oldalon február 1-től. Hígye el, olvasóink nagy táborra nem sajnálja azt a két forintot, amennyivel most több lesz az előfizetési díj. Elvégre csak napi 8 fillérről van szó. Hanem, hogy mit adnak érte, az más.

— Szeretnénk még jobb anyagot adni minden rovatunkban. — Az kevés — kapcsolódott a beszélgetésbe Kmetyó Lajosné, aki Alsóvárosnak mintegy a felében kézbesíti lapunkat is. — Ha minden-nap legalább egy tenyérnyi olyan cikket olvashat az előfizető, amiről úgy érzi, hogy csak neki írták, akkor nyertek. A műfaj a maguk dolga.

— Csak ne tömjék tele az oldalakat nagy, keretes hirdetéssel — szölt közbe Judik Istvánné, aki a Belváros szívében lapterjesztő.

— Nem jók a hirdetések?

— Az aprók igen, azok be-szédések. Valaki mindig keres valamit. Hanem a keresetek nem érik el a kellő hatást, talán mert nem elég ötletek a hirdetőkhöz. — Nem jók a hirdetések?

— Az aprók igen, azok be-szédések. Valaki mindig keres valamit. Hanem a keresetek nem érik el a kellő hatást, talán mert nem elég ötletek a hirdetőkhöz.

Bővebben

— Ránk persze hallgatnak az olvasók — vette át a szót fonálát ismét Dudás István —, elvégre évtizedes az ismerettségünk. En most azzal érvelek: úgy szerkesszék ezután az újságot, hogy a plusz két oldal háromnak tűnjék majd.

— Nem is jár messze az igazságtól. Mi is ezt akarjuk. Az olvasók által kedvelt rovatokat bővítjük. Folytatás reszény, tudományos közlemények, közgazdasági cikkek, az ifjúsággal kapcsolatos írások, külföldi lap-szemle, világgazdasági kite-

kintés, képes világhíradó, érdekességek albuma, pedagógiai cikkek, rádió-kritika stb., amelyekre bővebben jut majd hely.

— Tudjuk mi azt — folytatta Kmetyóné —, hogy a Dél-Magyar sincs gumiból, hogy nyúljon az oldal, s minden beleférjen egyszerre. Csakhogy amire vállalkoznak, abban legyenek szavahihetőek.

Várják

— Nehogy úgy járjunk ám magukkal — tette hozzá humorosan Dudás István —, mint az egyszeri két kőműves, akik felhúztak egy kéményt, s amikor készen lettek vele, azt mondja egyik a másiknak: „Fogjad, komám, amíg felveszem érte a pénzt”. Belátunk mi persze a kulisszák mögé is. Tudjuk, hogy tízenöt évvel ezelőtt alig tízezer példányos volt a Dél-Magyar, most meg alig van benne a negyvenezren. A városukat szerető szegediek odavárják ezt a lapot a reggelivel együtt.

A postások egyáltalán nem csomagolták mondanivalójukat selyempapírra. Azt viszont jó volt hallani tőlük, hogy egy héttel a nagyobb terjedelmű lap megjelenése előtt három nagy körzet egyikében is, másikában is mindössze 3—4 olvasó gondolkodik még, hogy továbbra is előfizetők maradjon-e. A kézbesítőket persze faggatják, hogy nekik mi a véleményük erről. S mert hallgatnak rájuk, hisznek is nekik.

Ebben csak megerősíthetjük őket, hiszen az 59. év-folyamában járó Dél-Magyarország olyan patinás tradícióra tekinthet vissza, amelyet tovább gazdagítani mindannyiunk számára nemcsak feladat.

L. F.

ZENEI NAPTÁR

Szonátaest

Mérsékelt érdeklődés kísérte a zeneakadémia két fiatal művésztanárának, Kóte Lászlónak és Almásy Lászlónak pénteki szonátaestjét a Tisza szálló nagytermében. Pedig az előzetesen hirdetet program népszerű kamaraműveket ígért, Brahms opus 100-as A-dúr és Beethoven Kreutzer-szonátáját — a szakmabelieknek pedig Bartók 1921-ben írt I. hegedű-zongora szonátája kínált csemegét.

Sajnos a koncert színvonal is elmaradt a várakozástól. Már a Brahms-mű első tételének derűs főtemája nehézkes indításának tűnt, s aztán az egész tétel nyersnek, statikusnak. A két másik tétel viszont összefogottabb volt, kiváltképp az andantevívace értelmes kontasztaíjainak bemutatása. Bartók szonátáját látható igényességgel formálta meg a két fiatal művész; mind a sejtelmes-borongós első tétel, a fájdalmas-pesszimis-ta folytatás, mint a dűbör-

gő-motorikus zárókép (az Allegro barbarora emlékeztető zongora akkord-menetekkel) felépítése remekül sikerült. Kevésbé viszont Beethoven A-dúr (Kreutzer) szonátája. A mű *technikailag* láthatóan nem okozott problémát, mégis az volt a hallgató érzése, mintha ezen keresztül közelítették volna — Almásy László hajszolt, itt-ott ritmustalan, harsány futamaival hosszú pillanatokra szinte „lezongorázta” partnerét a dobogóról. A variációs tétel kiütőző egyenletlenségei bántóak maradtak.

Persze néhány poétikusan szép momentum egyértelműen tanuskodott Kóte és Almásy tehetségéről — a probléma inkább ott keresendő, hogy zenei elképzeléseik tekintetében nem „egyívású” a két művész. Kóte elegánsabb, finomabb hangvételű hegedűjátéka nem tud mit kezdeni Almásy energikusabb zongorázásával.

N. L.

VASÁRNAP,
1969. JANUÁR 26.

DEL-MAGYARORSZAG 5